

Samen op Weg Werkgroep

Samen onderweg, of samen-op-weg?

In de maand december en januari riepen we u op om eens een kerkdienst van de andere gemeente mee te maken, te bekijken of te beluisteren. En om dan de vraag te beantwoorden: wat spreekt mij aan in deze dienst? Wat valt me in positieve zin op?

Vieren in dagen van corona

In verschillende reacties geeft u terug: dit is een lastige tijd om hier een genuanceerd antwoord op te geven. Want we zitten net weer in een tijd van nieuwe beperkingen, en al kunnen we makkelijk thuis via het beeldscherm een dienst van de ander meemaken – we realiseren ons dat dit beeld niet volledig is, omdat we elkaar niet echt kunnen ontmoeten, omdat we niet bij elkaar kunnen zijn. We missen niet alleen elkaar, maar ook het samen zingen. Kortom: we kunnen wel kijken naar wat er bij de ander gebeurt, en daar wat over zeggen, maar op het niveau van de beleving ontbreekt er iets essentieels.

En dat maakt dat sommige mensen ook aan ons vertellen wat hen zo aanspreekt in hun éigen kerk, als het gaat om het vieren, omdat ze daar gewoon meer over kunnen zeggen. Dus zeiden we als werkgroep tegen elkaar: misschien moeten we deze uitnodiging nog eens herhalen als we weer fysiek bij elkaar over de drempel kunnen stappen!

De ruimte doet ertoe

Uw reacties vallen grofweg uiteen in twee onderwerpen: de ruimte, en de inhoud van de viering, de liturgie. “Het lijkt misschien een beetje veel te gaan over het gebouw”, schrijft een gemeentelid, “maar ik ervaar nu eenmaal verschil van beleving als ik in diverse gebouwen ben”.

De Ontmoetingskerk is licht, de stoelen zitten lekker, de predikant staat dichtbij, ‘ze is één van ons’. De plaats van de preekstoel in de Hervormde kerk maakt dat de predikant letterlijk (ver) boven de gemeente staat, waardoor een zekere afstand wordt ervaren.

De Maranathakerk voelt zwaarder en somberder (maar heeft wel een erg mooi orgel!), terwijl de ruimte in de Grote kerk prettiger aanvoelt, en de banken beter zitten – waardoor je je aandacht bij de preek kunt houden.

In de uitzendingen tijdens de livestream zie je in de Gereformeerde kerk gemeenteleden in beeld, in de Hervormde gemeente niet. “Kerk zijn is iets wat je samen doet, in verbondenheid. Dus wel zo prettig als je elkaar op allerlei manieren ‘in het oog’ kunt houden”, schrijft iemand.

Kortom: de ruimte, en zelfs de manier waarop die in beeld wordt gebracht, doet iets met je.

De liturgie

Over de inhoud van de vieringen, schrijft een gemeentelid: “Positief valt me op dat er m.i. geen inhoudelijke verschillen zijn tussen de diensten in beide kerken (uitgaande van deze ene dienst)”. Wat niet wil zeggen dat er geen verschillen zijn, maar die zitten meer in de kleine dingen, waarbij we als rode draad zien dat de hervormde vieringen wat traditioneler

zijn, en die in de Ontmoetingskerk wat eigentijdser. Dat zit 'm dan bijvoorbeeld in het taalgebruik ('lied' of 'psalm'), in het zingen van een intochtlied en het opstaan aan het begin van de dienst, in het gebruik van een liturgisch bloemstuk, en de ruimte voor bijvoorbeeld een YouTube liedje van een gospelzanger.

Voorzichtig bent u als het gaat om uw mening over de preek – vanuit het gevoel: als ik de ander recht wil doen, dan moet ik toch meer van de ander zien en horen dan deze ene dienst. Ik realiseer me dat ik gewend ben aan mijn eigen voorganger, en dat de ander daardoor vanzelf wat minder vertrouwd aanvoelt – ik wil de ander een eerlijke kans geven.

Thuisgevoel

In vrijwel alle reacties valt op dat het vaak gaat over 'je thuis voelen' en 'thuiskomen'. De kerk, zowel het kerkgebouw als de kerkdienst, is de plek waar je begroet en gekend wordt. Waar je je eigen plek hebt, de vertrouwde gezichten om je heen, en het vanzelfsprekende 'zo zijn onze manieren' in de liturgie. En zoals dat gaat met dingen die je zo eigen zijn: het valt je pas op als je ergens anders bent, aan kleine dingen, dat je niet alleen letterlijk een drempel over bent gegaan, maar ook figuurlijk een drempel (en soms een horde) te nemen hebt. Dat waar de een zich goed bij voelt, kan voor een ander vervreemdend werken. Een traditionele invulling van de liturgie kan voor de een prettig en vertrouwd zijn, en de ander het gevoel geven "jaren terug in de tijd te gaan". "Kunnen we het ook eens hebben over de criteria waaraan een kerkdienst qua inhoud en vormgeving zou moeten voldoen?", vraagt iemand ons.

En dan hebben we het nog niet eens gehad over het verschil in behoeften tussen generaties! "Het lijkt mij de bedoeling om in de nieuwe situatie weer een vitale (en jonge) gemeente te willen worden", schrijft een gemeentelid uit de midden generatie, en hij roept ons op om flink met de tijd mee te gaan: "...digitaal, qua aankleding van het kerkgebouw, maar zeker ook bij de invulling van de erediensten. Willen de jeugd, jongeren en jongvolwassenen zich bij onze gemeente voegen, dan zullen we diensten moeten maken die die doelgroep aanspreken en waarin ze zich thuis kunnen voelen".

Een kerk waar iets te kiezen valt

De vraag van de maand vormt een bescheiden opstapje voor het gesprek dat over een poosje verder verbreed en verdiept moet worden, als we besloten hebben werkelijk samen verder te gaan. Maar wat zich hier in ieder geval begint af te tekenen: dat een gezamenlijke gemeente aan verschillende hoofden onderdak moet kunnen bieden, wil iedereen de kerk als een 'thuis' kunnen ervaren. Met een aanbod aan vieringen dat aan die verschillende behoeften tegemoet komt. Aan een van u het laatste woord: "Het zou goed zijn om helemaal één gemeente te worden, maar wel met een vrije keuze naar welke dienst of kerk je wilt gaan".

Vraag van de maand 4

Met de vragen van de afgelopen maanden hebben we zo al eens naar onszelf, naar elkaar en naar onze toekomstige agenda gekeken. Nu willen we ons richten op de weg, en op het perspectief. Daarom voor de komende maand de volgende vragen:

⇒ Waar ziet u naar uit, als we samengaan of samen zijn?

⇒ Maar ook: waar ziet u tegenop, en welke beren ziet u op de weg?

We horen het graag weer van u!

Stuur uw antwoord uiterlijk 12 maart 2021 naar het volgende mailadres:
SOW@pknnieuwleusen.nl Als mailen niet lukt kunt U ook een reactie sturen naar het volgende adres: Werkgroep SOW, Ds. van Diemenstraat 6c, 7711 JM Nieuwleusen.

Ook als U nog zou willen reageren op dit verslag dan kunt u uw reactie sturen naar SOW@pknnieuwleusen.nl

Namens de werkgroep:

Wilfred Haan

Jan van de Hoek

Roel van Lenthe

Henk Meijerink

Hendrien Zieleman

Els Deenen (adviseur)